

SİRBİSTAN'DAN AB ÜYELİĞİ İÇİN TARİHİ ÖZÜR

Oya EREN ÖZER

31.03.2010

31 Mart 2010 Balkanlarda yakın tarihin önemli olaylarından Srebreniça katliamı, Belgradda gündeme geldi. Sırp Meclisi, olayda hayatlarını kaybeden 8 bin Boşnakın ailelerinden özür diledi. Söz konusu değişikliğin Sırbistan'ın AB üyeliği yolunu açmak için yapıldığı ileri sürüldü. Sırbistan meclisi, Bosna savaşında Srebreniça'da Sırpların yaptığı katliamı kınadı. Avrupa Birliği yanlısı olarak tanınan Boris Tadić başkanlığındaki koalisyon partilerince desteklenen karar tasarısı dün gece Sırp meclisinde görüşüldü. Karar metni, oturumda hazır bulunan 173 milletvekilinden 127'sinin oyuyla kabul edildi. Karar metnine ilişkin görüşme 13 saatten fazla sürdü. Savaş suçunu kınadılar 1995 yılında Srebreniça'da 8 bin Boşnak'ın öldürülmesinin kınandığı karar metninde, kurbanların ailelerinden de özür dileniyor. Karar metninde soykırım ifadesine yer verilmezken, "Sırbistan meclisi, uluslararası adalet divanının da tespit ettiği gibi, 1995 yılı temmuzunda Srebreniça'da Boşnak halkına karşı işlenen suçu var gücüyle kınar" görüşü dile getiriliyor. Metinde, eski Yugoslavya için kurulan uluslararası mahkemeye işbirliğinin sürdürüleceği kaydedildi. Srebreniça'da Sırp kuvvetlerine komuta eden ve halen firarda olan Ratko Mladić'in de yakalanarak mahkeme önüne çıkarılması gerektiğine dikkat çekildi. **AB** sorunlar sırada A Hükümet yetkilisi Nenad Canak, "bildirinin bir başlangıç olduğunu, geçmişin diğer sorunlarıyla da yüzleşileceğini A söyledi. Canak, **AB** geçmişini yeniden yazma süreci uzun ve acılı olacaktır A diye konuştu. Muhalefet temsilcileriye, **AB** metnini Srebreniça'da yaşananların sorumluluğunun tamamını Sırp halkının omuzlarına yüklediği A görüşünü savunarak eleştirdi. Bosnalı Sırplar, 1992-1995 yılları arasında yaşanan Bosna Savaşı'nın sonlarına doğru, Srebreniça'da 8 bin Boşnak erkeği öldürmüştü. Srebreniça özrü, Belgrad'ın AB'ye tam üyelik girişimiyle de yakından ilgili. Sırbistan Devlet Başkanı Boris Tadić, ülkesinin AB'ye tam üyelik başvurusunu geçen yıl aralık ayında resmen sunmuştu. Brüksel'in koşulları arasında Ratko Mladić'in uluslar arası adaletle teslim edilmesi de yer alıyor. Reuters Ajansı'na konuşan ve Srebreniça Katliamı'na tanık olan bir Batılı diplomat ise, **AB** Meclisi'nin aldığı kararın, Ratko Mladić tutuklanmadan bir anlam ifade etmeyeceğini A söyledi. Diplomat, **AB** 15 yıldır daha serbest kalmasını sağlamanın adaletle bir ilgisi yok A dedi. Srebrenitsa tasarısı Sırp Meclisi'ni böldü Sırbistan Meclisi, Srebrenitsa'da masum 8 bin Müslüman'ın öldürülmesini kınayan tasarısı görüştü. Sırbistan'daki Avrupa yanlısı iktidar, Belgrad'ın muhtemel AB üyeliği ve bölgesel uzlaşısı için bu tasarının önemli olduğunu savundu. Ancak ulusalcılar, tasarıda, 1990'larda ölen Sırpların da yer almasını istiyor. 8 bin Müslüman'ın ölümünü kınayan tasarı, kurbanlara başsağlığı dilerken katliamı engellemek için yeterince çaba göstermediği için de özür diliyor. Ancak tasarı, katliamdan 'soykırım' olarak bahsetmediği için Müslümanların eleştirilerine neden oluyor. 1995 yılının temmuz ayında, BM'ye bağlı Hollandalı barış gücü askerlerinin korumasına rağmen, Bosna'nın Srebrenitsa kasabasında Sırp güçleri 8 bin Müslüman erkeği öldürmüştü. Lahey'deki Adalet Divanı da 3 yıl önceki kararında, Srebrenitsa'da soykırım işlendiğine hükmetmiş ancak bu suçtan dolayı Belgrad yönetimini sorumlu tutmamıştı. Soykırım zanlılarından eski Sırp lider Radovan Karadžić'in davası Lahey'deki Savaş Suçları Mahkemesi'nde sürerken diğer zanlı Ratko Mladić ise hâlâ kayıp. Mağdurlara Hollanda Darbesi Srebrenitsa

kurbanları yakınlarının ise adalet arayışı devam ediyor. Hollanda Temyiz Mahkemesi dün verdiği kararla, Srebrenitsa mağdurlarının BM'yi mahkemeye veremeyeceğine yönelik kararı onadı. Temyiz Mahkemesi, bu karara gerekçe olarak, BM'nin uluslararası sözleşmelere göre yargılamadan muaf olmasını gösterdi. Lahey Bölge Mahkemesi, 2008 yılında Srebrenitsa'daki katliamdan dolayı BM'nin yargılanamayacağına karar vermişti. Soykırım kurbanlarının ailelerini temsil eden Srebrenitsa Anneleri adlı grubun avukatlık şirketi ise mahkemenin bu kararı, Avrupa Adalet Divanı'na danışmadan vermiş olmasını "çarpıcı" olarak niteledi. Son kararın bu divana ait olması gerektiğine dikkat çeken avukatlar, konuyu Hollanda Yüksek Mahkemesi'ne taşıyarak Avrupa Adalet Divanı'nın görüşünü almasını isteyeceklerini bildirdi. Srebrenitsa Anneleri adlı grup, soykırımdan BM'yi sorumlu tutarak, tazminat ödenmesini talep ediyordu. Bu arada, soykırımda Hollanda ordusundaki eşcinsel askerlerin rolü olduğuna yönelik ifadelerin sahibi Amerikalı emekli General Paul Sheehan, Amsterdam'dan özür diledi. Sheehan, Srebrenitsa soykırımında "hiçbir şekilde bireysel olarak askerlerin hatası olmadığını" kaydetti.

Kaynak/Source: